22810
06/10/93
300/2

'ග්‍රාමීය අලෙවි රටා'

(ශ්‍රී ලංකාවේ නැගෙනහිර වීයලි කලාපය
පිළිබඳ විශේෂ විමර්ශනයකි)

එච්. තේ. නවරත්න.
ඒ. 7075
ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය,
නුගේගොඩ.

122810

<u>හැඳින්වීම</u>

1.1 <u>පර්යේෂණ අවශ්‍යතාවය:</u>

ශ්‍රී ලංකාව වැනි ග්‍රාමීය සමාජ ගනයේලා සැලකෙන සංවර්ධනය වන රටවල සමාජ ආර්ථික තත්වාභිවෘද්ධිය සඳහා ආර්ථික වශයෙන් සම්භව්‍යවූ හා සමාජීය වශයෙන් අපේක්‍ෂා කරන්නාවූ ක්‍රියාමාර්ග ගැමි පරිසරය තුලින් සුසංවිධානය කිරීම අත්‍යවශ්‍යවේ. ග්‍රාමීය පරිසරය ගොඩනැගී ඇත්තේ කෘෂිකර්මය මත වුව, කෘෂිකාර්මික රටාව ගොඩනැගී ඇත්තේ යැපුම් කෘෂිකර්මය මතය. යැපුම් ආර්ථිකයක් අලෙවි ආර්ථිකයකට පරිවර්තනය වීම ග්‍රාමීය ආර්ථික ක්‍රම වෙනස්වීම නිසා සිදුවන්නකි. මෙම පරිවර්තනයේදී අලෙවික්‍රමවලට ඉතා වැදගත් ස්ථානයක් හිමිවේ. මෙම අලෙවි ක්‍රමයන්හි තීව්‍රතාව අනුව ඇතුලත් ආර්ථිකයේ (inclusive economy) බැඳීමක් ඇතිවේ. එහෙයින් ග්‍රාමීය ආර්ථිකය වැදගත්වන බොහෝ රටවල ග්‍රාමීය අලෙවිය පිළිබඳ පර්යේෂණාත්මක අධ්‍යයනයන් සඳහා උනන්දුවීමක් දැකිය හැකිය. මෙම උනන්දුවීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් පෝල් බොහානන් (Paul Bohannan) විසින් 'අප්‍රිකාවේ වෙළඳ පොලවල්' (Markets in Africa - 1962) මැයින්ද, ඇලිස් ඩිවේ (Alice Dewey) විසින් 'ජාවාහි ග්‍රාමීය අලෙවිය' පිළිබඳවද (Peasant Marketing in Java - 1962), ජෝර්ජ් ෆොස්ටර් (George Foster) විසින් අලෙවිය පිළිබඳ විශේෂ විමර්ශනයක යෙදෙමින් 'ග්‍රාමීය මෙක්සිකෝවේ ආදි ආර්ථක්‍රමය' පිළිබඳවද (Folk Economy of rural Mexico with special reference to Marketing - 1948),

ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය පුස්තකාලය

බී.ඩබ්ලිව්. හොඩර් විසින් (B.W. Hodder) 'යෙරුබාවේ ග්‍රාමීය පොල වටය' (Yeruba Rural Marketing Ring - 1959) පිළිබඳවද ඉදිරිපත් කෙරුණු ප්‍රකාශිත ග්‍රන්ථයන්ගේ බිහිවීම සිදුවුනි. එහෙත් වැඩි වශයෙන් ග්‍රාමීය අර්ථක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මකවන ශ්‍රී ලංකාව සම්බන්ධයෙන් ග්‍රාමීය අලෙවිය පිළිබඳ ප්‍රකාශයට පත්වුනු පර්යේෂණ ඇත්තේ ඉතා සුළුවෙනි. ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුනු කිරීමේ ආයතනය මගින් පර්යේෂණ අංක මාලාව 4 යටතේ 'එලවළු නිෂ්පාදනය හා අලෙවිය' යනුවෙන් (1974) ප්‍රකාශයට පත්කෙරුණු පර්යේෂණ කෘතිය හා සීමාසහිත ලංකා ගොවි ද්‍රව්‍ය නිපදවන්නන්ගේ සමුපකාර සමිති සංගමය ඒකාබද්ධව 'වානිජ ක්‍රමය' යන මැයෙන් ඉදිරිපත් කරනලද වාර්තාවද, එස්.ඩබ්ලිව්.ආර්. ද ඒ. සමරසිංහ විසින් ලංකා අධ්‍යයන සම්මන්ත්‍රනය යටතේ ප්‍රකාශිත ශ්‍රී ලංකාවේ ගැමි අංශයෙහි ආර්ථිකය යන කෘතියෙහි අඩංගු වින්ස්ලෝ ජැක්සන් විසින් ඉදිරිපත් කළ (Winslow Jackson - 1977) 'මධ්‍යම ශ්‍රී ලංකාවේ පොල' (Polas in central Sri Lanka) පිළිබඳවද ඉදිරිපත් කරනලද ප්‍රකාශනයන් ලංකාව සම්බන්ධයෙන් වැදගත්වේ. මෙම පර්යේෂණ කෘති ලංකාවේ කඳුකර කලාපය හා ඒ ආශ්‍රිත එලවළු නිෂ්පාදනය හා අලෙවිය සඳහා සීමාවූ හෙයින්, මාගේ පර්යේෂණ කෘතිය යොමුවූයේ එම පර්යේෂණයන්ගෙන් ඉටුනොවුනු කාර්යයන් කිහිපයක් ඉටුකිරීම සඳහාය. නැගෙනහිර වියළි කලාපීය ගැමි අර් ක්‍රමයන්ගේ නිෂ්පාදනයන් අලෙවි කිරීමේදී ඔවුන් අනුගමනය කරන ක්‍රමයන් පිළිබඳව විශේෂ අවධානය යොමු කරමින් විවිධ අලෙවි කරනයන්හිදී ඔවුන් මුහුනපාන ගැටළු පිළිබඳ විග්‍රහ කිරීම සඳහා මෙම පර්යේෂණය නැඹුරුවීම සෙසු අධ්‍යයනයන්ගෙන් මෙය වෙනස් වීමට තුඩුදේ.

ග්‍රාමීය අලෙවි රටා

පටුන

පරිච්ඡේදය			පිටුව
පරිච්ඡේදය	1	හැඳින්වීම	
	1:1	පර්යේෂණ අවශ්‍යතාවය	1 - 2
	1:2	පර්යේෂණ ගැටළුව හා අරමුණ	2 - 5
	1:3	සමීක්ෂිත ප්‍රදේශ තෝරා ගැනීම	5 - 7
	1:4	පර්යේෂණ ක්‍රමය	7 - 8
	1:5	ක්‍රමවේදය හා ක්‍රමශිල්පය	8 - 13
	1:6	ප්‍රශ්න මාලා විග්‍රහය	14 - 17
පරිච්ඡේදය	2	සමීක්ෂිත ප්‍රදේශයේ ආර්ථික පසුබිම.	
	2:1	මූලික පසුබිම	18 - 21
	2:2	සමීක්ෂිත ප්‍රදේශයේ පිහිටීම	21 - 23
	2:3	කෘෂි අර්ථක්‍රමය	23 - 30
	2:4	ශිල්පීය ක්‍රම භාවිතය	30 - 33
	2:5	හේන් වගාව	33 - 37
	2:6	උක් වගාව	37 - 33
	2:7	දුම්කල වගාව	38 - 39
	2:8	බෝග රටාවේ කාලීන විවිධත්වය	39 - 41
පරිච්ඡේදය	3	හුවමාරු රටාව	
	3:1	හැඳින්වීම	42 - 43
	3:2	එහි ක්‍රියාකාරිත්වය	43 - 45
	3:3	අන්‍යෝන්‍යතාවයේ බලපෑම	45 - 51

පරිච්ඡේදය			පිටුව
	3:4	උපකරණ හා සේවා හුවමාරුව	51 - 57
	3:5	ත්‍යාග හුවමාරුව	57 - 62
පරිච්ඡේදය	4	ග්‍රාමීය සිල්ලර වෙළඳ සැල්	
	4:1	අලෙවිය යනු කුමක්ද?	63 - 65
	4:2	වෙළඳසැල් හැඳින්වීම	65 - 66
	4:3	විවිධ වෙළඳ සැල් සමග ගැමියන්ගේ සම්බන්ධතාවය	66 - 71
	4:4	ගැමි සහභාගිත්වයේ ප්‍රමාණය හා ස්වභාවය	71 - 75
	4:5	භෝග එක්කිරීම හා අලෙවිකිරීම	75 - 82
	4:6	භාණ්ඩ මිලට ගැනීමේ හා අලෙවි කිරීමේ ක්‍රියා පිළිවෙල	82 - 87
	4:7	ගැමි සංකේන්ද්‍රණ ප්‍රමාණය	87 - 89
	4:8	අලෙවිකරණයෙහි නියුක්තවීම	89 - 91
	4:9	පුද්ගල අතරමැදි වෙළඳාම	91 - 94
	4:10	කොමිස් නියෝජිත	94 - 95
පරිච්ඡේදය	5	පොල අලෙවි පද්ධතිය	
	5:1	හැඳින්වීම	96 - 97
	5:2	පොල අර්ථක්‍රමයේ විශේෂ ලක්ෂණ	97 - 108
	5:3	පොල ව්‍යුහය	108 - 111
	5:4	භාණ්ඩ ව්‍යුහය හා සංයුතිය	111 - 113
	5:5	බඩල්කුඹුර පොලෙහි භාණ්ඩ ව්‍යුහය හා සංයුතිය	113 - 114

පරිච්ඡේදය			පිටුව
	5: 6	මොනරාගල පොලෙහි භාණ්ඩ ව්‍යුහය හා සංයුතිය	114 - 119
	5: 7	පොල සහභාගිත්වය	119 - 134
	5: 8	පොලක තොග එක්කිරීමේ කාර්ය	134 - 140
	5: 9	නිෂ්පාදන ද්‍රව්‍යයන්ගේ කාලීන වෙනස්කම්	140 - 146
	5:10	පොල අයිතිය හා එහි ස්වභාවය	146 - 149
පරිච්ඡේදය	6	නව ප්‍රවනතා	
	6:1	මූලික පසුබිම	150 - 151
	6:2	හැඳින්වීම	151 - 154
	6:3	අලෙවි සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව හා ගැමියා අතර සම්බන්ධතාවය	154 - 158
	6:4	ගැනුම් මිල තීරණය කිරීම	158 - 164
	6:5	අලෙවි සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්යක්ෂමතාවය	164 - 172
	6:6	සමුපකාර සමිතිය හා ගැමියා අතර සම්බන්ධතාවය	172 - 176
	6:7	සමුපකාර සමිතියේ කාර්යක්ෂමතාවය	177 - 181
නිගමනය			182 - 200
ප්‍රත්‍යයක අධ්‍යයනය 1 - දියබෝකඳුර ග්‍රාමය.			
	1: 1	පිහිටීම හා එහි අර්ථක්‍රමය	201 - 210
	1: 11	හුවමාරු රටාව	210 - 218
	1: 111	අලෙවි ක්‍රම	219 - 245

පරිච්ඡේදය		පිටුව
ප්‍රත්‍යයක අධ්‍යයනය 2 - ගනේගොඩ ග්‍රාමය.		
2:1	ප්‍රදේශයේ පිහිටීම හා අර්ථක්‍රමය	246 - 253
2:11	හුවමාරු රටාව	253 - 256
2:111	අලෙවික්‍රම	256 - 269
උපග්‍රන්ථය 1 -		
	ප්‍රශ්න මාලාව - 1 වන කොටස	270 - 285
උපග්‍රන්ථය 11 -		
	ප්‍රශ්න මාලාව - 2 වන කොටස	286 - 290
උපග්‍රන්ථය 111 -		
	ප්‍රශ්න මාලාව - 3 වන කොටස	291 - 294
	ප්‍රශ්න මාලාව - 4 වන කොටස	295 - 297
	ප්‍රශ්න මාලාව - 5 වන කොටස	298 - 300
ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ නාමාවලිය		300 - 304